

Boekbespreking

S. PETER DANCE, 1966. Shell collecting, an illustrated history. London, Faber and Faber. 344 pp., 31 fig. en 35 pl. Prijs 63 shilling.

Onder de moderne lectuur over mollusken neemt dit boek een bijzondere plaats in. Een historische studie, niet over de malacologie of de malacologen, maar over verzamelaars van schelpen en hun verzamelingen.

Het werk bestaat uit twee delen en enkele appendices. Deel 1 omvat tweederden van het boek en geeft in zeven hoofdstukken een overzicht van het verzamelen van schelpen van de voor-Christelijke tijd tot heden. Maar er wordt veel meer besproken dan alleen de verzamelaars en hun schelpen, ook de literatuur van het besproken tijdvak, de ontdekkingsreizen en schelpenveilingen worden behandeld. Het boek is derhalve tevens een geschiedenis van de malacologie, zij het dan gezien vanuit een andere gezichtshoek. Met genoeg kunnen we als Nederlanders constateren dat ons land een belangrijke rol gespeeld heeft in die geschiedenis.

In deel twee worden achtereenvolgens vier bijzondere Gastropoda soorten besproken: *Epitonium scalare* L., *Conus „cedonulli”* L., *Carinaria cristata* L. en *Conus gloriamaris* Chemn. De geschiedenis van hun ontdekking, komst naar Europa, prijzen van bepaalde exemplaren en hoe deze van de ene in de andere collectie terecht kwamen.

Vervolgens zijn er vier appendices waarin gegevens zijn vermeld over Europese particuliere verzamelingen in de 18e eeuw, over diepzee expedities, een beschouwing over de termen conchologie en malacologie, en een bruikbare alfabetische lijst van oude en moderne schelpenverzamelingen met vermelding van de musea waar deze collecties thans aanwezig zijn, voor zover ze niet zijn verloren gegaan.

Het boek besluit met een bibliografie en een uitvoerig register, onmisbaar voor een werk als dit waarin zeer veel namen genoemd

en feiten vermeld staan. Op de platen zijn schelpen, schilderijen en personen afgebeeld, de figuren in de tekst zijn meestal van personen, enkele van schelpen.

Ondanks dat het werk een overvloed van feiten bevat is het aantal fouten zeer gering, wij noemen er enkele. RUMPHIUS wordt een Nederlander genoemd (p. 46), maar hij was van oorsprong Duitser, en behalve planten en dieren beschreef hij eveneens de mineralen van Ambon. In appendix 4 missen we de collectie van J. C. BRANDT (aanwezig in Zoologisch Museum Amsterdam), overigens wel genoemd op p. 85.

Het boek is keurig uitgevoerd en vlot leesbaar, belangrijk voor de wetenschap om het historisch aspect en interessant voor de verzamelaar iets te vernemen over collega's uit vroeger tijden.

H. E. COOMANS